

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Gemmæ in Cruce Christi spirituales quatuor quæ? deq[ue] Cruce spirituali
multiplici, qua vincitur diabolus, mundus & caro, qua consigitur vor &
roboratur spiritus. Ca. XXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

*Gemma in Cruce Christi spirituales quatuor quæ deq; Cruce spiri-
tuali multiplici, qua vincitur diabolus, mundus & caro,
qua conjigitur cor & roboratur spiritus.*

Cap. XXXIII.

Erculum fecit sibi rex Salomon de lignis Libani. Iam de Cruce spiritali prosequamur, quam Apostolus cordibus Ephesiorum perfectius ingerere volens, scribit eisdem, dicens: *Flecto genua mea ad Patrem Domini nostri Iesu Christi, ex quo omnis paternitas in celo & in terra nominatur, ut det vobis secundum divitias glorie sue, virtutem corroborari per Spiritum eius in interiori homine: Christum habitare per fidem in cordibus vestris, in charitate radicati & fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit, id est, quanta esse debet, latitudo, longitudo, sublimitas & profundum.* Nam, secundum Augustinum, in latitudine Crucis opera bona significantur in latitudine charitatis facta, quia charitatis opera sunt generaliter extendenda etiam vsq; ad extremos inimicos: & hoc significatur in ligno transverso, quo manus extenduntur, propter operum significationem, quæ sunt in latitudine spiritualis hilaritatis, quia tristitia facit angustias. In longitudine perseverantia boni operis, & sanctæ conversationis significatur, quæ in tota longitudine temporis vsque in finem est habenda. In altitudine significatur intentio rectissima, ex sola spe cælestium, quæ in Deum, tâquam in finem vltimum, sunt omnia regerenda. In profundo significatur inscrutabilia Dei iudicia: unde venit in homines hæc maxima gratia, quia bona nostra de profunditate diuinæ gratiæ (quæ comprehendere non potest) vniuersa procedunt, eò quòd ex occulta Dei voluntate vocantur ad participationem tantæ gratiæ. Sequitur: *Scire etiam charitatem Christi, quæ nos dilexit, supereminentem scientiæ nostræ; quia charitas illa excedit omnem humanam scientiam: ut sic impleamini in omnē plenitudinem Dei, id est, ut sitis pleni Deo, tam plenitudine viæ, quàm patriæ.* Et loquitur de intelligentia, vel infusâ scientia, quæ est in experimentali gustu. Sunt autem quatuor gemmæ virtutum, quibus adornantur quatuor cornua Crucis, de quibus ait Bernardus: *Christus in passione patientiam exhibet, humilitatem commendat, obedientiam adimplet, & charitatem perficit.* His virtutum gemmis quatuor cornua Crucis ornantur, & est supereminens pars charitas, à dextris obedientia, à sinistris

Ephes. a.

Latitudo.

Longitudo.

Altitudo.

Profundū.

Gemmæ
virtutū in
Cruce qua-
tuor.

nistris patientia, in profundo radix omnium virtutum humilitas. Et
 his quatuor vireutibus Christus in Cruce vicit quatuor potentias no-
 bis aduersantes, quas notat Psalmista, dicens: *Ibi*, scilicet in Cruce,
confregit potentias, arcum, scutum, gladium, & bellum. Nam cum dextro
 cornu, scilicet obedientia, confregit potentiam diaboli, quæ figura-
 tur in arcu. Arcus enim est Crux Christi, tensus à diabolo multipli-
 citer in mortem Christi, cuius sagittæ fuerunt omnes contumeliæ &
 pœnæ Christo crudeliter inflictæ: quæ cuncta Christus valenter con-
 fregit, cum ex obedientia Patris omnia patienter tolerauit, quia *vir*
obediens loquetur victoriam. Et hoc est, quod dicit Psalmista: *Arcus*
eorum confringatur. Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriã per Do-
minum nostrum Iesum Christum, qui mortuus est pro nobis. Nam *scut*
per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, sic per
 obedientiam unius iusti constituuntur multi, vt dicit Apostolus. Ex
 hac enim obedientia, vt idem testatur, deleuit Christus, *quod aduersus*
nos erat, chirographũ decreti, quod erat contrariũ nobis: & ipsum iulu de
medio, affigens illud Cruci. Alexãder de Hales dicit, quod decretũ dicitur
 diuinũ præceptum, quod Adæ fuit datum: *De ligno sciẽtia boni & mali*
ne comedas. Cuius præcepti violati memoriam & inscriptionẽ Deus de-
 leuit, quando peccatum primi parentis aboleuit. Cum sinistro verò
 cornu, scilicet patientia, confregit peccatum, quod figuratur per scu-
 tum, quia omnis culpa mortalis scutum quoddam est diaboli, quo se
 protegit, ne de mētibus hominum expellatur, & ne de cordibus mun-
 danis per exteriores prædicationes, & interiores inspirationes eijcia-
 tur. Dicit enim Iob: *Corpus eius,* scilicet diaboli, quod est peccatum,
quasi scuta fissilia, compactum squamis sese prementibus. Una vni coniungi-
tur, & ne spiraculum quidem incedit per eas. Vna alteri adhaerebit, & te-
nentes se nequaquam separabuntur. Ideo, vt dicit Apostolus: *Fetus homo*
nostrer crucifixus est, scilicet cum Christo, *vt destruatũ corpus peccati,*
vt ultra non seruiamus peccato, sed scutũ illud peccati comburatur per
 passionem & mortem Christi, sicut ait Psal. *Et scuta comburet igni,* id
 est, ignita charitate & feruida passione sua. Nam hoc igne cõbulsit ace-
 diam, ad passionem properando: iram, mollia responsa dando: super-
 biam, contumelias & opprobria gratanter accipiendo: auaritiam, ab
 omnibus perfecte se denudando: inuidiam, efficaciter & lachrymose
 pro inimicis orando: gulam, fel & acetum potando: luxuriam, mul-
 tas flagellationes & lacerationes sustinendo.

Cum

Cum cornu proinde sublimi, scilicet charitate, deuicit & aperuit Paradisum, per gladium flamineum versatilem mysticè designatum. Per Paradisum autem cælum empyreum designatur, vbi fuerant tria impediencia, ne quis ingrederetur, ita quòd non sufficiebat humana intelligentia, neque voluntas, neque facultas ad ingrediendum. Nam ante Dominicam passionem aditum Paradisi nesciebat homo: ideo Cherubin, qui plenitudo scientiæ Dei interpretatur, aditum Paradisi præpedisse dicitur: Sed *Christus* per passionem & mortem, *assessens pontifex futurorum honorum, per proprium sanguinem introiit in Sancta, æterna redemptione inuenta, nostrum intellectum illuminans, vt per fidem noscat quibus medijs introire debeat. Similiter ex parte voluntatis. Nam sufficienti charitate non ardebat, & ideo flammeus gladius à charitate voluntatem diuidens, præpedisse dicitur. Sed Christus tam originale, quàm actuale peccatum per mortem suam amore nostri valenter exterminans, quatum est in se, nostrum affectum inflammat, vt feruide ad introitum regni laborare velit. Ignem, inquit, veni mittere in terram, id est in terrena corda. Et quid volo, nisi vt ardeat? Ex parte denique facultatis cælum ascendere non valebat, quia gladius versatilis ab hac facultate lethaler diuidens, præpedisse dicitur. Sed Christus facultatem roborans, nos cælum violenter rapere docuit, dicens: *A diebus Iohannis Baptiste, quo scilicet tempore passio Christi cepit regnare, regnum calorum vim patitur. & violenti rapiunt illud.**

Porro eum infimo cornu, scilicet humilitate, confregit potentiam inferni, id est mortem æternam, per bellum significatam. De quo bello dicit Dominus apud Lucam: *Cum fortis armatus, id est, diabolus, custodit atrium suum, id est, infernum, in pace sunt omnia, que possidet, id est, inferni spolia, quæ fuerat adeptus ante passionem Christi. Cum autem fortior illo, scilicet Christus superueniens eicerit eum, scilicet per crucem & mortem, viuet: si eius arma auferet, in quibus confidebat; & spolia eius distribuet. Christo igitur in carne passio, & vos eadem cogitatione armamini, cum Apostolo dicente: De cetero nemo mihi molestus sit, Ego enim signatus, Domini IESU in corpore meo porto. Nam eius passio tanta spiritus deuotione distillat, quòd mentes diligentium, & eam ruminantium adipe & pinguedine replere videatur. Nec solum sedula cogitatione, sed etiam spiritali imitatione Dominicam*

Charitas.
Gladius
versatilis
mysticè
quid.

Paradisi in-
gressum
præpedien-
tia tria quæ.
Heb. 9.

Lucæ 12.

Matth. 11.

Humilitas.

Lucæ 11.

Bellum.

1. Pet. 4.

Galat. 6.

Psal. 62.

passionem complecti debemus, vt compatiendo in praesenti, contrememus in futuro.

Cru^x spiri-
tuali^s mul-
tiplex.
Sap. 1.

Isaia 14.

Tob 41.

Prou. 21.

Apoc. 12.

Nam Crux, qua diabolum velut latronem in sinistro pendentem crucifigere debemus, erit sincera charitas in summo, contra suam inuidiam, qua mors intrauit in orbem terrarum. Erit humilitas in imo, contra suam superbiam, propter quam eiectus est à caelesti paradiso in momento in iusto oculi, ita vt mirareretur Isaías, dicens: *Quomodo cecidisti Lucifer, qui mane oriebaris?* effectus insuper rex super omnes filios superbiae. Erit à dextris obedientia prompta, contra suam inobedientiam, & rebellionem, qua vilis apostata effectus est: quia *vir obediens loquitur victoriam*. Erit à sinistris grata patientia, contra venenatam iram suam, de qua dicitur in libro Apocalyp. *Vae terra & mari: quia descendit diabolus ad vos, habens iram magnam*. Crux verò, qua mundum calcabimus erit abiectio plena terrena possessionis, non solum effectu, sed etiam affectu: erit abnegatio perfecta cuiuslibet mundanae delectationis: erit refutatio firma mundani fauoris & honoris: erit despectio vera sui ipsius, qua non solum seipsum contemnit, sed etiam se contemni ab alijs appetit. Crux proinde propriae carnis, erit abstinentiarum zelositas, non solum ab omni superfluo, sed etiam ab omni gustabili delizioso & voluptuoso; quantum admittit corporis valerudo: erit vigiliarum studiositas, ne mens torpore dissoluatur, & ad illicita pertrahatur: erit asperitatum rigorositas, quia non decet sub spinato capite corpus gerere delicatum: erit laborum sedulitas, siue corporalium siue spiritualium, vt eum inimicus semper inueniat vtiliter occupatum. Crux autem cordis, erit timor Dei, dolor peccati, compassio proximi, & passio Christi. Crux denique mentis vel spiritus, erit iugis diuini amoris inhaesio, affectuosa sui ipsius humiliatio, sincera inimicorum dilectio, & perfecta iniuriarum remissio: quae breuiter tetigisse sufficiat.

Explicit pars prima.

D. HEN-